

1,80€

núm. 49
agost
setembre 08

culturālia

Revista cultural de Tàrraga

Recuperant l'esplendor dels orígens

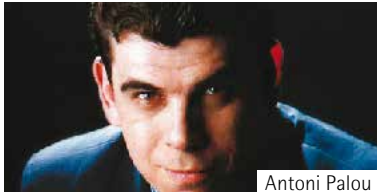
6 entitats
**La Fal·lera Gegantera
de Tàrraga**

8 entrevista
Miquel Gascón,
escultor i professor
de l'Escola d'Art Ondara

12 memòria històrica
**Comerços plens
d'història**
Joieria i rellotgeria Casanelles

Portada 49
Fotografia: A. Marcos

Antoni Palou

Editorial

L'estiu cultural

Instal·lats en plena canícula estiuenca, les propostes culturals a la nostra ciutat no s'aturen, d'origen plural i molt variades, ens permeten gaudir d'un estiu culturalment agradable i que en conjunt tornen a situar a la ciutat de Tàrraga com a principal referent de les terres de ponent: Atac de Jazz, festival "Paupaterres", cinema a la fresca a la plaça de les Nacions, la música en directe dels divendres d'agost a la plaça Comediants, que sumen fins a setanta actuacions; voldria destacar les vetllades de música tradicional i teatre als pobles agregats, molt agradables i refrescants; així ens va agradar molt l'actuació de la BAT al poble de Claravalls, el passat 12 de juliol i el concert d'Altet, la nit del dissabte 19 de juliol, que ens va permetre gaudir en tots els sentits dels sons portuguesos d'Enfado, quartet musical lleidatà que ens brindà un selecte grup de "fados" i cançons de cafès portuaris de Lisboa, anomenats per alguns el "blues de Portugal" per la seva càrrega intimista i que ens despertà a tots moltes sensacions, dos hores i mitja de concert que es van fer curtes, i que a tots ens va agradar. També destaco l'emotiu acte que la societat civil targarina va brindar al futbolista Joan Capdevila el passat 19 de juliol, en un sopar-homenatge a l'espai mercat, en el que no hi van faltar ningú, tots hi érem representats i vam poder felicitar al campió europeu, gran futbolista i millor persona, que se'n recorda de Tàrraga allí on va (la "T" de Tàrraga que fa amb els dits quan marca un gol)... I un fet històric: la creació del Registre de la Propietat de

Tàrraga. Després d'una convivència de més de cent anys amb el Registre de la Propietat de Cervera, des de finals de juliol, tenim Registre de la Propietat aquí a Tàrraga, reivindicació llargament reclamada, ha estat atesa finalment, situant al mapa jurídic la nostra ciutat; és cert, que antigament teníem a Tàrraga un Registre de "contaduria de hipoteca", precedent immediat dels actuals registres de la propietat, i per això, podem dir amb propietat -valgui la redundància- que recuperem de nou el registre de la propietat; però amb un inconvenient: no disposem encara d'Oficina Liquidadora, i per tant, hem de continuar anant a Cervera per liquidar els impostos cedits a la Generalitat, és a dir, Transmissions Patrimonials, Operacions societàries i Actes Jurídics Documentats; la solució no es preveu àgil, i sembla que encara no han donat fruit les oportunes gestions per la creació de l'Oficina Liquidadora a Tàrraga, gestions que em consten que han existit. Una alegria a mitges

I no voldria deixar de ressaltar l'obra que els autors targarins Bepo Sanmartí i Carmina Castelló han ideat per la remodelació de la Plaça de les Nacions sense Estat; una obra atrevida i engrescadora, que no estarà exempta de polèmica per l'atractiu dels colors i varietat cromàtica, però que em sembla un autèntic encert; ja ens van sorprendre aquests artistes targarins amb la remodelació de la façana del centre d'entitats, antiga casa correus, i ens han tornat a sobtar amb aquesta gran iniciativa, des d'aquí el nostre reconeixement i recolzament. ☺

sumari

els articles publicats a Culturalia només reflecteixen l'opinió de qui els signa. El Consell de redacció de la revista es reserva el dret de publicar o no les cartes adreçades al director i de resumir-ne els continguts.

2 editorial L'estiu cultural		3 notícies	4-6 entitats La Fal·lera Gegantera de Tàrraga
7 opinió La vida passa Viatge a Mallorca	8-11 comarca Recuperant l'esplendor dels orígens a Vallsanta	12-14 memòria històrica Comerços plens d'història	16-17 entrevista Miquel Gascón Escultor i professor de l'Escola Ondara
18-19 actualitat Festes de les Santes Espines i Mare de Déu de l'Alba 2008	20-21 rutes culturals Resseguint la sèquia del Canal d'Urgell Vilanova de Meià	22-23 la cuina agenda llibres	

culturalia

Revista cultural de Tàrraga

Núm. 49 | agost_setembre '08

Direcció
Antoni Palou
Centre Cultural de Tàrraga

Directora executiva
Roser Torruella

Redacció
Judith Pinós

Correcció
Judith Pinós

Disseny i publicitat
Núria Aranés
Silvia Pedreira

Fotografia
A. Marcos Torruella
Antoni Palou
Pep Vall

Col·labora
Antoni Palou
Pep Vall
Jordi Auberni Serra
Isabel Ormeño
Ajuntament de Tàrraga

Edició i màrqueting
Centre de Disseny Innova, sl
Av. Catalunya, 61, entl. 1a < Tàrraga
Tel. 973 314 698 < Fax 973 314 699
culturalia@centredisseny.com
www.centredisseny.com

Dipòsit legal: L-1528/98

Atacdejazz!, amb la cinquena edició es consolida com a referent a les terres catalanes

La cinquena edició d'Atacdejazz! va arribar el cap de setmana del 4 i 5 de juliol amb més força que mai, convertint aquest esdeveniment en tot un referent i punt de trobada entre amics, professionals i amants del jazz, a les terres catalanes. Noms com Ayza, Balcázar, Giulia Valle o Ramon Fossati, van portar el seu art fins a Can Colapi per fer vibrar, sota els estels, a un públic lliurat a la causa.

Així, formacions d'èxit i d'altres sense estrenar, van oferir el bo i millor de la seva música, és el cas, entre d'altres, d'Hymnotik Machine, el projecte que va presentar Giulia Valle en primícia, al festival de jazz de Tàrrrega.

Per la seva banda, Marc Ayza va donar a conèixer el seu nou treball Offering, enregistrat al mes de març a Nova York, amb incursions de funk i hip hop que s'emmarquen en l'estructura senzilla i melòdica de la línia d'aquest quartet. Monstres del jazz com Ramon Fossati, Toni Solà i Ignasi Terraza es van donar cita sobre l'escenari per oferir una de les millors sessions d'una trobada en la que no hi van faltar les imprevitacions més encertades.

El Club dels Mecenes: compromís empresarial amb Fira Tàrrrega

El principal objectiu del Club dels Mecenes, creat l'any 2002 per Fira Tàrrrega, és el d'implicar el teixit empresarial de les terres de ponent en un projecte cultural de caire internacional com és la Fira de Teatre al carrer, mitjançant una relació de reciprocitat amb la qual totes les parts en surten beneficiades.

Aquest any, Fira Tàrrrega ha fet una clara aposta per dinamitzar el projecte i gràcies als seus esforços i a una nova fórmula de mecenatge oberta, ha aconseguit doblar el nombre d'empreses que integren el Club dels Mecenes, passant de les 11 de l'any anterior a les 20 d'aquesta nova edició.

Amb la intenció de donar a conèixer els nous mecenes, el passat dimarts 22 de juliol va tenir lloc l'acte de presentació i signatura del nou conveni al restaurant Lalà de Tàrrrega, acte que va comptar amb la presència de Joan Amézaga, alcalde de Tàrrrega i president de l'Organisme Autònom Patronat Fira de Teatre al Carrer; Enric Aloy, secretari general d'Innovació, Universitats i Empresa d'aquesta conselleria de la Generalitat de Catalunya i Pau Llacuna, gerent de FiraTàrrrega així com representants de les diferents empreses adherides: Benecé; Borges; Casa Delfin; Jaume Costa; Germans Bosch; Eduard Seguí Ferreteria; GLS Prefabricats; Ros Roca; Salvadó; Cambra de Comerç de Tàrrrega; Calmet Maurici; Càrnicas Armengol; Sorea; Zero; Anfigraf; Fustes Estadella; Geonet Projectes; Hàbit; Semat Grup i Sucesores de Falip Navarro.

La Terrasseta, més d'una vintena d'innovadores i transgressores activitats culturals

La Terrasseta de Tàrrrega és una iniciativa de l'Associació Cultural Nous Espais que ha obert les seves portes al públic des del 24 de juliol fins al 17 d'agost amb 24 propostes artístiques en cartell.

La Terrasseta és un espai a l'aire lliure, situat al Camp dels Escolapis de Tàrrrega i pensat per gaudir de l'estiu més cultural i innovador, en el seu cartell hi han tingut cabuda propostes artístiques de diferents temàtiques, caracteritzades per la innovació i la transgressió.

Amb entrada gratuïta, el públic ha pogut assistir a diferents propostes segons el dia, per exemple els dijous, concerts musicals; els divendres, el món audiovisual; els dissabtes, les sessions de DJs; i els diumenges van estar dedicats a les arts escèniques. La Terrasseta va obrir portes amb l'actuació del grup High Tone, un quintet dedicat a la música electrònica que va presentar el seu àlbum Underground Wobble. Per la seva banda, un Collage d'arts escèniques va cloure aquesta proposta estival al llarg de la qual han passat grups com Chocadelia, La Pantomima, Los Galindos, Puti Latex i molts més.

La Fal·lera GEGANTERA

Tàrrrega, punt de trobada del món geganter

El dia 9 de febrer la capital de l'Urgell esclatava d'alegria al convertir-se en Ciutat Gegantera 2009. La llarga tradició, amb gegants documentats el 1603, i la intensa activitat cultural que caracteritza Tàrrrega, van avalar la candidatura presentada per la colla local. Ara els seus esforços estan centrats en organitzar el programa d'una trobada que omplirà de màgia places i carrers.

Text: Judith Pinós
Fotografia:
La Fal·lera gegantera
A. Marcos

El dia 9 de febrer de 2008 les campanes, tal com havien acordat la Cecília i Mossèn Jordi, anunciaven que Tàrrrega havia estat elegida Ciutat Gegantera 2009; al sentir-les, la senyora Mercè, una enamorada dels gegants locals, juntament amb molts més targarins, van poder compartir, en la distància, la il·lusió que estaven sentint en primera persona els membres de la colla La Fal·lera Gegantera.

Aquesta és una de les moltes anècdotes que han reviscut en Josep Bonet, la Cecília, el Pep, el Jordi i diferents membres de la colla gegantera de Tàrrrega, que molt amablement ens han obert les portes de l'entitat per explicar-nos la seva experiència en el món geganter.

Tradició gegantera

Tàrrrega és una ciutat amb una llarga tradició gegantera, el primer gegant documentat data de 1603 i des d'aquest moment fins a l'actualitat, aquests personatges d'alçada han acompanyat els esdeveniments festius i populars més rellevants i emblemàtics de la capital de l'Urgell participant en les festes dels barris i municipis agregats, en la Festa Major de Maig, el Corpus, l'Aplec de Sant Eloi i tants d'altres. Actualment l'imaginari popular targarí està integrat per quatre parelles de gegants: els centenaris, Ramon Berenguer IV i Almodís

(del barri de la Mercè, i que daten del 1800); Ferran i Isabel (del 1948 i del carrer Major); l'Hereu i la Pubilla (del Raval del Carme, actualment en procés de restauració); l'Eloi i l'Alba (creats el 1950 per l'Ajuntament, i anomenats en un principi el Rei i la Reina); sis parelles de gegantons, algunes de les quals han estat confeccionades pels infants de la ciutat a les escoles; nou capgrossos, entre els que cal destacar-ne un en honor al recent desaparegut membre de la colla Jaume Puiggrós: el Guanxo, cedit per l'associació cultural Guixanet i l'Àliga de dos caps, també del grup Guixanet, incorporada recentment a aquest patrimoni cultural exposat en l'aparador del carrer de les Piques i gestionat per La Fal·lera Gegantera i la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament.

La Fal·lera Gegantera

Tot i la llarga tradició gegantera amb que compta la capital de l'Urgell, no és fins als anys 80 que es constitueix com a tal l'entitat La Fal·lera Gegantera, moment en que Josep Bonet entra com a cap de colla d'aquesta associació que avui compta amb una trentena de membres gràcies als quals, els gegants de Tàrrrega realitzen més de vint-i-cinc sortides durant l'any, per tot el territori català, per l'Estat espanyol i fins i tot amplien fronteres viatjant any si any no fins a la francesa Blaye, ciutat agermanada amb Tàrrrega. Ben aviat el grup es veurà ampliat amb la colla

de grallers que en aquests moments s'estan formant a l'Escola de Música local amb la Tresa, vinculada també a l'entitat. Segons ens explica el mateix Josep Bonet, s'intentarà que els grallers debutin per la Festa Major de Maig. En aquests moments els esforços de La Fal·lera estan centrats en la preparació dels actes de Ciutat Gegantera, tasca que duen a terme juntament amb la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament.

Tàrraga, Ciutat Gegantera 2009

Quan la colla targarina va presentar la seva candidatura per ser Ciutat Gegantera a l'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya, de la qual forma part, ràpidament va rebre ple suport per part de l'Ajuntament, a més, tot i no ser preceptiu, es va engegar una campanya de recollida de signatures que va aconseguir reunir prop de dues mil adhesions populars. La Fal·lera Gegantera va rebre també els suport de la Societat de Sant Antoni Abat i per primera vegada, l'Eloi i l'Alba van ser els pendonistes dels Tres Tombs de la ciutat. Paral·lelament es va documentar i redactar un recull de la història i tradició dels gegants de Tàrraga, feina que va córrer a càrrec de Xavier Garcia, el díptic presentat va aconseguir que la candidatura fos recolzada per la gran majoria de colles que integren l'Associació gegantera catalana.

L'Alcalde Joan Amézaga va presidir la delegació encarregada de defensar l'opció targarina davant l'assemblea, delegació integrada també pel regidor de Cultura Jordi Ramon i el cap de colla Josep Bonet. Finalment, el dia 9 de

febrer de 2008, Tàrraga va ser proclamada Ciutat Gegantera per l'Agrupació de Colles de Geganters de Catalunya, celebració que coincidirà amb la commemoració del 125è aniversari de l'atorgament del títol de ciutat.

Així, els dies 30 i 31 de maig Tàrraga es convertirà en el centre neuràlgic del món geganter, unes tres-centes colles es donaran cita a la capital de l'Urgell per participar en aquesta festa del món geganter. El programa encara està per concretar, s'hi està treballant en aquests moments, però sens dubte l'acte més espectacular de la festa serà la multitudinària plantada, que podria comptar amb prop de 1000 gegants, i que provablement tindrà lloc a la plaça de Santa Tecla (zona coneguda com l'Hort del Barceloní). La celebració comptarà també amb exposicions, tallers i la realització d'un monument commemoratiu. Durant aquests dos dies, les colles estaran a la ciutat, allotjades al càmping, i participant en les diferents activitats, però perquè tot surti bé, es necessita la implicació d'una bona part del teixit social de Tàrraga, el que es podria traduir en uns 400 voluntaris la tasca dels quals serà la d'acollir i acompanyar a les diferents colles al llarg de les jornades.

El membres de La Fal·lera, que han dedicat la festa a la memòria del seu company Guantxo, esperen amb il·lusió aquesta data tan assenyalada que omplirà la ciutat de Tàrraga de l'emoció i la màgia que desperten els gegants a petits i grans. ☺

La vida passa

Jordi Auberni Serra

La vida té sentit? Per què vivim? Quin sentit té tot plegat? Què pot omplir de sentit aquest temps provisional que és el viure?

Són preguntes que moltes persones i jo mateix m'he fet alguna vegada, però sense pretendre donar cap lliçó a ningú. El que a continuació exposo és el resultat d'alguns comentaris llegits i que m'han semblat alligonadors. Alguns comentaris són del Doctor en Filosofia i Teologia Francesc Torralba i des d'aquí me'n declaro admirador.

Només quan hi ha una crisi del sentit habitual, aflora la pregunta pel sentit. Els temps de crisi no són agradables, però són necessaris per créixer humanament. El desenvolupament físic de la persona passa per estadis crítics, com també el seu desenvolupament mental, emocional i fins i tot espiritual. És una insensatesa creure que es pot créixer i madurar sense passar pel sedàs del patiment. Les crisis

són petites traves en el fil de la vida i que, segons es resolguin, poden significar un abans i un després en el propi itinerari biològic, poden representar un canvi radical, un tornar a començar, una nova alenada.

Què donarà sentit a la nostra vida mentre duri l'estada en el llarg i accelerat tren de la història? La preguntar pel sentit de la pròpia vida no sol plantejar-se mentre tot va bé, aflora quan apareix una fractura en la continuïtat de les coses, quan es trenca una il·lusió, quan passa quelcom que no havíem esperat, quan es frustren les expectatives, quan fracassem, quan la salut es perd, que la vida rebenta el mur de la racionalitat, llavors ens preguntem pel sentit que té l'esforç. Edison ja ho deia: "he après molt més dels meus errors". Quan un projecte es frustra, la pregunta pel sentit de la vida es fa sentir en tota la seva força. Es tracta també de donar sentit al que no ens surt bé. El fracàs doncs, ha de tenir una dimensió

positiva. Molt sovint, per no dir sempre, evitem reconèixer-lo i quan treu el cap en la nostra vida, el fem fora com un gos perillós, però el fracàs pot ensenyar molt. És, al capdavant, una ocasió per créixer, per fer l'autocrítica i per analitzar on vam equivocar-nos. És una experiència per descobrir la immensa virtut de la humanitat. És, en definitiva, un bon moment per detectar els nostres límits i a la vegada tornar a començar de nou fent servir l'experiència pretèrita. Amagar el fracàs, o simular que tot va bé per evitar canviar és ni menys ni més que amagar el cap sota l'ala i repetir els mateixos errors, això voldrà dir, viure en permanent insatisfacció. Hem de ser valents i aprendre a treure profit dels errors. Pot semblar difícil però no impossible. No hem de defallir.

Acabo amb la resposta donada pel professor José Luís Sampredro, al periodista d'un diari quan li va preguntar: "professor, per què vivim?", contesta: "Per viure".

Viatge a Mallorca

Pep Vall

Com és costum cada any al voltant del primer de maig, el Centre Cultural de Tàrraga, organitza un viatge, l'esperit del qual és donar a conèixer els punts geogràfics que sense ser excessivament distants, han tingut alguna cosa a veure amb la nostra història. Enguany, considerant que ja s'havia arribat sobradament a la majoria d'edat, es va programar una sortida de més abast, calia anar a les Illes. Així doncs, es començà el viatge el propi dia primer de maig, dia que vam ocupar en el trasllat al port de Barcelona, per a embarcar tot seguit vers la nostra destinació.

Arribats de matinada al port de Palma, el grup es traslladà a l'hotel, concretament el Marina Barracuda, situat al terme d'Andratx, més exactament a la zona de Magaluf, molt a prop de la ciutat. Allí doncs, es va servir l'esmorzar i tot seguit el grup es traslladà a Palma, on, una guia

nadiva, l'Aina, va acompanyar el grup durant la visita, per cert molt completa, que es féu al castell de Bellver. Després el grup va visitar la Catedral. Tan en un lloc com en l'altre, bé es pot dir que es va poder copsar el màxim de detall, ja que els comentaris de l'Aina eren més que complets i ben documentats. Una volteta per la ciutat vella i tot seguit a dinar a l'hotel, que no era massa lluny.

A la tarda, després d'una generosa migdiada, es va visitar Valldemossa i la seva cartoixa. És sobrer d'explicar que aquelles parets contenen encara quelcom de l'esperit de les personalitats que hi varen sojornar: els reis de Mallorca, l'il·lustrat Melchor Gaspar de Jovellanos i la parella formada per l'escriptora George Sand (Aurora Dudevant) i el compositor romàntic Frederic Chopin, mundialment conegut. Visitat l'indret, encara hi va haver temps d'anar a

passar una estona a Palma, sopar a l'hotel i seguidament anar de festa a la discoteca de l'establiment. L'endemà, després d'esmorzar, el grup es traslladà a Porto Cristo, per tal de visitar les coves del Drac, desplaçament es pot dir que va emplenar tot el matí. Després de dinar a l'hotel es va optar per visitar la ciutat d'Inca, nucli molt dinàmic, situat al centre de l'illa. Allí s'hi celebrava una fira, que actuà de pol d'atracció. Cap al vespre, sopar a l'hotel, festa a la discoteca i tomb per la barriada annexa. El diumenge, dia quatre de maig, es va esmerçar en el retorn a casa. El viatge fou de dia i casualment s'emprà el mateix vaixell que per l'anada: el Borja-2. Al vespre vam arribar a casa.

En resum es pot dir que fou una experiència diferent, per bé que millorable, però, si ens ho mirem bé, això és comú a tots els aspectes de la vida.

Recuperant l'esplendor dels orígens

Text: Judith Pinós
Fotografia: A. Marcos

Noves actuacions arqueològiques al monestir de Santa Maria de Vallsanta

Al peu de la carretera d'accés a Guimerà (des de la C-14), els ulls curiosos poden descobrir un testimoni del passat de notable valor històric, un record silenciós dels anys d'esplendor que van viure aquestes terres urgellenques durant els segles XIII i XIV. Amb el pas del temps les pedres que bastiren el monestir cistercenc de Santa Maria de Vallsanta s'han anat confonent i submergint en els camps de conreu, esperant un receptor disposat a escoltar els secrets que amagaven.

Avui, Vallsanta tot just comença a explicar la seva història aconseguint torna a centrar les mirades d'estudiosos i experts gràcies a la intervenció arqueològica que sota l'impuls de l'Ajuntament de Guimerà i dels Serveis Territorials de Cultura de la Generalitat a Lleida, ha permès engegar una sèrie d'actuacions en les quals hi participen la Diputació de Lleida i els Serveis d'Arqueologia i Patrimoni de la Generalitat. L'objectiu d'aquest projecte és recuperar, consolidar i restaurar aquest monument d'indubtable interès històric i artístic per aquest motiu, de manera paral·lela, l'arqueòleg Josep Maria Vila, cap de l'excavació, està realitzant un

estudi històric que permetrà conèixer exhaustivament la realitat del monestir. Reprenent el seguiment de la història de Santa Maria de Vallsanta realitzada en el número 46 d'aquesta publicació, ens endinsem ara en aquesta nova etapa.

Breu repàs històric

Les fèrtils valls dels rius Maldanell, Ondara i Corb, es convertiren, fa gairebé deu segles, en bressol dels monestirs cistercencs que s'aixecaren a la comarca de l'Urgell, entre els que podem citar Vallbona de les Monges, situat al municipi del mateix nom, el Pedregal, al Talladell, i la Bovera i Vallsanta, a Guimerà.

El convent cistercenc de Santa Maria de Vallsanta es començà a construir l'any 1235 per acollir, el 1237, una part de les monges del proper monestir de Bovera, (la resta van fundar el monestir de Santa Maria de Valldaura a Olvan, a la comarca del Berguedà). El monestir de Bovera va desaparèixer com a tal el 1246, mentre per la seva banda, Vallsanta es consolidava amb una comunitat de 23 religioses, que

per la seva condició de nobles, s'organitzaven d'una manera especial o diferent a la que estem acostumats: vivien en petites cases particulars i només es reunien comunitàriament a l'església i al refectori; organització que oferiria al monestir unes dimensions considerables encara per delimitar i que centraran els esforços de futures campanyes arqueològiques.

L'objectiu del projecte és recuperar, consolidar i restaurar aquest monument urgellenc d'indubtable interès històric i artístic

Pel fa a l'església del monestir de Vallsanta, objecte de les actuacions d'aquest 2008, es tracta d'un edifici gòtic del segle XIV que mostra, a través de la seva evolució constructiva, la història d'un temps. El monestir de Vallsanta compta amb molts recursos econòmics que arriben de la mà de les filles i germanes que els senyors benestants del poble de Guimerà, tenen al

cenobi i hi aporten la seva herència i el seu dot. És per aquest motiu que tot i ser convent cistercenc relativament petit gaudeix d'una gran riquesa artística i decorativa.

Però el període de bonança no dura eternament, arriben les crisis de la segona meitat del segle XIV, derivades de la pesta negra, i acaben per afectar a la construcció. Així, l'església que s'havia projectat en un principi es veu retallada (fan el tancament molt a prop de la porta, apareixen pedres reaprofitades, té lloc un canvi d'estratègia constructiva per falta de recursos i les voltes amb motlures on llueixen els escuts de les famílies nobles que subvencionaven l'obra (Guimerà, Alemany, Boixadors) es van convertint en arcs més senzills, d'aquesta fase es conserva el gran arc diafragmàtic que va substituir el projecte inicial de volta de creueria), la part final de la construcció es duu a terme en base a un projecte molt menys ambiciós que l'original.

A partir del segle XV hi ha molt poques monges al convent, unes 8 o 9, i el declivi continua al llarg del segle XVI. Finalment, l'any 1589 té lloc el tancament del monestir de Vallsanta i les tres religioses que hi quedaven es van traslladar al veí monestir del Pedregal. A partir d'aquest moment es va iniciar l'abandonament de Vallsanta que va

veure desaparèixer la major part de les seves dependències, salvant l'església de l'espoli però no del pas del temps que la va anar ensorrant.

Les desamortitzacions del segle XIX van deixar els terrenys de Vallsanta en mans de particulars, i pels vols dels anys seixanta del passat segle, tot i haver decidit deixar l'església com a patrimoni local, els propietaris van acabar venent la terra a un veí d'Agramunt que pretenia desmuntar les pedres del monument històric, fet que van aconseguir evitar la gent de Guimerà, amb les mobilitzacions de 1967, que van anar acompanyades de la petició de declaració de monument local. Finalment el 1975 es va incloure Vallsanta dins de la declaració de Conjunt històric-artístic de la vila de Guimerà.

L'any 1986 es va dur a terme la primera campanya arqueològica dirigida per Anna Oliver i va deixar al descobert noves dades sobre l'església. Es van excavar tres capelles de l'absis, una de les del creuer i una rasa de connexió entre elles. Es van descobrir diferents elements decoratius com la tapa d'un sarcòfag amb la figura d'un cavaller vestit amb l'arnés propi del selge XIV, un sarcòfag rectangular, claus de volta, dos carreus en forma d'escut, entre d'altres.

Campanya arqueològica 2008

Finalment s'ha endegat, aquest 2008, el projecte de recuperació del conjunt monumental de Vallsanta. En els treballs hi han intervingut 8 tècnics de l'empresa Arqueociència, que sota la direcció de Josep Maria Vila, cap de la campanya, han dut a terme durant els mesos de febrer i juny, l'excavació arqueològica de tot l'interior de l'església, recuperant gran part de la seva estructura i dimensions originals. Segons informació facilitada per Josep Gallart, arqueòleg de l'Àrea de Patrimoni del Departament de Cultura de la Generalitat i Josep Maria Vila: "la intervenció ha consistit en l'excavació estratigràfica, combinant mitjans mecànics i manuals, dels enderrocs que cobrien l'interior del temple i que arribaven a una alçada d'entorn de 3 metres respecte al nivell de la pavimentació"; com a resultat s'han pogut delimitar les diferents capelles que componen el temple i també diferenciar el dos grans espais de l'església (el presbiteri i la nau) separats per una escala de tres graons. A més han pogut recuperar el paviment original de la nau, fet de grans lloses de pedra en el qual es conserven algunes làpides sepulcral.

Durant l'excavació s'han recuperat nombrosos elements d'època gòtic procedents de les parets i els sostres que s'han conservat sepultats entre

les runes. Entre aquests elements podem destacar: escuts relacionats amb les famílies nobles documentades a Guimerà, lloses sepulcral, tres estàtues, un sarcòfag complet, capitells i basaments de columna entre d'altres. Elements tots ells que ens parlen de la riquesa artística d'aquest temple que té la particularitat de ser una església gòtica pura, sense les modificacions barroques que han tingut lloc en les esglésies que mantenen el culte. Tots els elements escultòrics que han sorgit durant l'excavació es poden contemplar en el Museu de Guimerà.

Presentació en societat

Des del passat dia 9 d'agost l'exposició que el Museu de Guimerà acull sobre Vallsanta, s'ha vist ampliada amb els elements escultòrics trobats durant la recent intervenció. Aquesta exposició, que complementa la visita de l'església, és una presentació molt inicial que té la voluntat d'explicar la intervenció de 2008 i presentar les peces trobades; a mesura que avancin les actuacions, s'anirà millorant, incorporant els resultats de l'estudi.

Durant aquesta actuació s'han fet una sèrie de sondeigs a l'entorn del temple que han permès comprovar la conservació de traces de les parets de les antigues estructures del convent sota els

Algunes de les peces trobades en la intervenció d'enguany.

campes de conreu. És per aquest motiu que s'ha iniciat el procés de compra dels terrenys que conformaven el recinte per tal de poder recuperar tot el conjunt monumental i desvetllar una de les incògnites mítiques de Vallsanta: el claustre, que apareix documentat únicament en el testament de Jaume I, el qual dóna 200 florins per a la seva construcció.

Caldrà futures intervencions per anar reconstruint aquesta part de la història de l'Urgell escrita a les pedres de Vallsanta.

Cormerços plens d'història

Casanelles, joieria i rellotgeria de Tàrraga

Text: Judith Pinós
Fotografia:
Calafell
Arxiu família Casanelles
Arxiu Museu Comarcal de l'Urgell

Façana de la botiga
de Josep Casanelles Graell,
oberta el 8 d'abril de 1892.

La privilegiada situació de la ciutat de Tàrrrega, punt de trobada per compradors i comerciants de tres de les províncies catalanes, ha fet que des d'antic la capital de l'Urgell es convertís en un important enclavament comercial.

Prova d'aquesta singularitat és el fet que ja al segle XV, el rei Joan II va fer extensiva l'ordre de creació d'un mercat local que, ràpidament, es va convertir en centre neuràlgic no només de l'activitat comercial i econòmica comarcal i intercomarcal, sinó també de la social, i així, cada dilluns, els carrers i places de Tàrrrega eren testimonis de transaccions de compra venda i tancament de tractes i negocis rellevants. L'èxit del mercat va arribar fins a tal punt que al dilluns se li va sumar també el dijous i així Tàrrrega va comptar amb dos mercats consolidats fins que va arribar la Guerra Civil.

Aquest ambient comercial que des de sempre s'ha respirat a Tàrrrega i que ha aconseguit atreure compradors de l'Urgell i també d'altres comarques veïnes, va propiciar que poc a poc els targarins més emprenedors s'arrisquessin a obrir petits establiments per oferir el seus serveis en un lloc fix de la ciutat.

Així, a finals del segle XIX comença el creixement del comerç i dels serveis, impulsat principalment pels comerciants de cereals, d'adobs, de farratge, passant de 157 a 377 empresaris, i de 25 professionals liberals a 49 entre els anys 1898 i 1910, tot gràcies a un període de bonança econòmica que va venir donada pel fort increment de la rendibilitat agrícola a les terres de reg, l'augment de la producció a les terres de secà, la construcció de les centrals hidroelèctriques de la conca del Noguera Pallaresa (que donaven feina a autòctons i immigrants), i també per l'inici de l'explotació del balneari de Vallfogona del Riucorb, entre d'altres factors econòmics a destacar, i segons recull Joan Novell Balagueró en la seva introducció històrica al llibre d'Història Gràfica de Tàrrrega. És en aquest context, concretament l'any 1892, on hem de situar el protagonista que ha propiciat aquest relat, el senyor Josep Casanelles Graell.

Tradicció comercial

A finals del segle XIX els targarins i les targarines, conscients del potencial que podia oferir la seva ciutat gràcies a la seva situació geogràfica i a la

variada xarxa de comunicacions intercomarcal, i avalats per la seva llarga tradició comercial, van impulsar un creixement econòmic que va situar Tàrrrega al capdavant de la zona lleidatana convertint-la en el que és actualment, un gran centre comercial i de serveis destacat, a l'àrea oriental de les Terres de Ponent.

Així, si avui passem pel nucli antic de la ciutat podem descobrir que els seus carrerons acullen comerços plens d'història que han tingut la capacitat d'adaptar-se al ritme que marca l'evolució del temps. Entre aquests establiments cal destacar la joieria i rellotgeria Casanelles, de tradició centenària. Al entrar a l'establiment, de seguida ens n'adonem d'aquest saber adaptar-se al temps del que parlàvem. Tot està en perfecte equilibri, una encertada il·luminació enalteix la qualitat dels productes de les millors firmes, tot està a punt per agradar al client.

Cinc generacions de Casanelles han treballat intensament per oferir el millor servei i la millor qualitat als targarins i lleidatans en general, ja que aquesta joieria del carrer Santa Anna ha estat i és, encara avui, tot un referent de prestigi a la província de Lleida.

Els botiguers del carrer Santa Anna lliuren un televisor sortejat durant una de les seves campanyes de promoció dels anys setanta.

m memòria històrica

La història d'aquesta saga de rellotgers es remunta al 8 d'abril de 1892, quan Josep Casanelles Graells va obrir el seu negoci d'armeria i rellotgeria al carrer Santa Anna. Cal apuntar que uns anys abans el mateix senyor Casanelles havia tingut, al carrer Sant Pelegrí, un negoci d'armeria, però instal·lats ja al carrer Santa Anna, l'armeria passa a complementar-se amb la rellotgeria.

Factors sociopolítics com la Guerra Civil, van fer que el negoci dels Casanelles travessés moments difícils (els hi van requisar tot el material que tenien per vendre) però les ganes de tirar en-

davant van fer que tornessin a remuntar el negoci. Com explica el besnét del fundador, el senyor Josep Casanelles Cortada, "ha estat un negoci que s'ha pujat de gra d'arena en gra d'arena". Després de la guerra van deixar l'armeria i es van dedicar principalment a la rellotgeria, tot i que poc a poc van anar introduint-se també en el món de la joieria.

Antonino Casanelles Fontanet va agafar el relleu del seu pare i va centrar els seus interessos en la rellotgeria convertint-se en un mestre rellotger de referència provincial. Els seus dos fills, Josep i Manuel Casanelles Roura, van continuar amb el negoci familiar. El senyor Manuel va cursar els estudis d'òptic i va ser l'encarregat d'oferir un nou servei pioner a les terres lleidatanes des del mateix establiment del carrer Santa Anna. La tradició rellotgera i joiera pervivia a mans del senyor Josep, que també es va formar en l'artesanal ofici de rellotger a Barcelona.

En Josep és l'avi d'en Jordi, que avui està al front del centenari negoci juntament amb el seu pare, Josep Casanelles Cortada qui prengué el relleu i

el comprís de mantenir el prestigi de la casa en un moment en que el temps passa molt més ràpid que antigament i en el que les modes esdevenen efímeres en un obrir i tancar d'ulls. Però aquestes característiques de la societat actual no han sigut cap entrebanc per continuar mantenint el llistó en el mateix alt nivell que li van posar els seus avantpassats, ja sempre ha tingut clar que la qualitat dels seus productes ha estat el seu segell distintiu.

Per la seva banda, en Jordi Casanelles Pont, ens explica que des de sempre havia tingut clar que volia continuar amb el negoci familiar i volia continuar oferint un tracte distingit als seus clients, fruit d'aquesta filosofia de treball que ha diferenciat els Casanelles d'altres rellotgers i joiers, i fruit de les inquietuds d'un jove del segle XXI, en Jordi ha cursat estudis de gemologia i també és Diplomant-Graduat en la identificació i classificació del diamant per l'HRD-Institute of Gemmology d'Amberes, formació que li permeten reconèixer i avalar l'autenticitat de les pedres precioses que intergren els seus dissenys més exclusius.

CONSELL COMARCAL
DE L'URGELL

Cultura gastronòmica

Segon recull de receptes de cuina
tradicional de l'Urgell, editat pel Consell
Comarcal de l'Urgell

fem
cultura!

Agraim la col·laboració:

Consell Comarcal de l'Urgell

Carrer Agoders, 16 - 25300 TÀRREGA - Tel. 973 500 707
turisme@urgell.cat - www.urgell.cat

Miquel Gascón

Escultor i professor

Text i fotografia: Judith Pinós

Miquel Gascón Sancho

Miquel Gascón i Sancho va néixer l'any 1959 a la localitat de Torrecilla d'Alcañiz, a Teruel.

Els seus pares van desplaçar-se fins a Tàrrrega quan ell era jove i així arriba el seu primer contacte amb la comarca de l'Urgell. Cursa els seus estudis a Lleida, Madrid i Barcelona. Llicenciat en Belles Arts, especialitat escultura, l'any 1987 a la Universitat de Barcelona, ha treballat en diferents escoles d'Art i escoles taller com la de Lleida. Finalment el 1990 comença a exercir com a professor de l'Escola d'Art Ondara de Tàrrrega on encara es troba actualment. El seu currículum l'integren més d'una desena d'exposicions realitzades a les terres de lleidatanes i algunes de les seves creacions es poden veure instal·lades en diferents espais públics de la ciutat de Lleida, com per exemple una font de la plaça del Recorregut a Pardinyes; la reproducció de l'obra *Pensativa* de Leandre Cristòfol, *Home de Pedra* per l'entrada del Col·legi d'Aparelladors de Lleida, *El Regant*, obra per l'exterior de l'edifici de la Comunitat de Regants de Pinyana; *Doctora Castells*, al passeig del mateix nom, a Lleida; i una sèrie de 'nens' instal·lats en petites localitats de la Segarra com per exemple el *Nen d'Ivorra*, el *Nen de Sant Guim de Freixenet*... Actualment té en projecte una obra d'aquestes característiques per la localitat de Torà.

Quan i com comença la teva relació amb l'art?

Temes com el dibuix, la pintura, els tallers, les manualitats, sempre m'han interessat, des de jove, i sempre havia fet coses relacionades amb aquests temes. Al que actualment seria l'ESO, vaig tenir un professor a qui li agradava molt la pintura a l'oli i vaig començar a pintar, feia també alguna cosa d'escultura amb fusta o amb fang, però molt poc. Al acabar COU vaig deixar d'estudiar i vaig estar aquí a Tàrrrega amb l'Antoni Tartera durant un any, crec que sóc dels pocs alumnes que va tenir. Vaig aprendre molt amb l'Antoni però no he continuat la seva línia.

Després vaig anar a Belles Arts a Barcelona i allà em van desil·lusionar de la pintura bé no desil·lusionar, jo anava amb unes idees i amb una tècnica que no encaixaven amb el moment artístic del país, de Catalunya de la Universitat, hi havia gent molt innovadora que volia posar al dia la universitat ensenyant noves tendències, hi havia el Muxart de degà. Finalment em vaig decidir per l'escultura, potser també pel tipus de professorat que hi havia, era més proper a les meves tendències artístiques, als meus gustos estètics. En aquells temps a la universitat hi havia tres tendències, la figurativa, l'expressionista i la conceptual.

I tu et vas identificar amb...

Amb els escultors més figuratius entre els que hi ha personatges eclèctics, com Lluís Doñate tot un personatge intel·lectual, és escultor però ha exercit poc, del que sap és del tema d'art, interpretar art i orientar. La tendència figurativa em va influenciar molt, també he fet algunes experiències a nivell formal però mai a nivell conceptual. Bàsicament sóc un escultor figuratiu cada vegada més carregat d'expressió matèrica però sempre sento la necessitat de representar alguna cosa.

Quines tècniques utilitzes per crear les teves obres? Amb quin material et sents més còmode?

Treballa amb bastants materials, el meu punt fort passa pel modelat amb fang, és a dir tot el que sigui agafar un

material modelable, manipulable amb facilitat i donar-li forma. També he treballat amb materials definitius com la pedra, el marbre.

Pel que fa a tècniques he treballat amb fundició, i últimament estic treballant molt amb motlles. El procés d'escultura comporta aquest procés del modelat, l'emmotllat, reproduccions del material. Últimament també estic treballant amb encofrats de formigó, i tot i que pot semblar que és un material molt fred, molt constructiu, excessivament funcional... segons com es treballi dona resultats interessants, últimament treballo bastant amb peces de gran format en formigó.

Prefereixes treballar el gran format?

Treballa una mica de tot, el gran format normalment es limita als encàrrecs. Si treballes amb escultura per la necessitat de fer escultura, el gran format et queda una mica lluny perquè és una despesa i un esforç important; el gran format t'aporta un canvi de dimensió, has de controlar moltes més coses, treballant amb formes que amb mig metre o un metre no les percebs en la seva totalitat, t'has d'allunyar per interpretar-les és una dificultat diferent a la de treballar amb una peça petita. Alhora de fer peces grans has d'entendre la forma, interpretar-la, després executar-la, transformar-la amb altres materials... aquesta dificultat et fa evolucionar.

Peces teves de gran format les podem veure al Col·legi d'Aparelladors de Lleida, al claustre de la Universitat...

A Lleida tinc 6 peces al carrer, una és la 'Pensativa', una peça del Leandre Cristòfol que em van encarregar ampliar-la, és interessant perquè vaig fer tot el procés des del principi fins al final i dic curiós perquè normalment quan fas bronze l'encarregues i cadascú fa la seva part, en canvi amb aquesta peça vaig fer tot el procés, va ser un treball molt gratificant. La primera peça que vaig posar al carrer va ser una font a Pardiniyes, una peça de formigó d'uns sis metres creada a base de mòduls, un d'aquests experiments formals que et comentava. Tinc una altra peça a la seu dels regants de Pinyana, a l'avinguda 11 de setembre, al camí del canal hi ha una petita font i hi ha una peça en bronze, és un regant que està agenollat amb l'aixada, al darrere hi ha una font. També a l'entrada d'aparelladors hi ha un banc amb un homes assentat, és una peça que em van encarregar arrel d'una exposició que vaig fer en aquest col·legi sobre l'any 91.

Si l'art és comunicació, quin és el teu missatge?

Bé, l'art és totes les coses que tu li vulguis dir, jo l'interpreto com l'expressió més clara de la humanitat, és el que ens diferencia dels animals perquè ells poden ser molt intel·ligents, molt hàbils... però tot el que fan està orientat cap a la supervivència; el tema de l'art és totalment lúdic, l'ésser humà l'ha creat per l'únic fet de gaudir de la bellesa, del plaer de crear coses inútils. Està clar que pots

interpretar que l'art ha tingut funcionalitats religioses, sociomèdiques, sociopsicològiques, totèmiques però la intenció lúdica sempre està present.

Has fet d'aquesta opció lúdica el teu ofici? Podriem dir que vius de l'art?

Podriem dir que visc de la subvenció, sóc un artista subvencionat, sóc professor de l'escola d'art Ondara de Tàrrrega.

Els no subvencionats, poden viure de l'art?

Els no subvencionats són millors que nosaltres, si es mantenen amb la intenció creativa del seu ofici i treballen, arriben més lluny potser també perquè no tenen cap altra obsessió, jo he de donar classes, adaptar-me als alumnes, a la nova llei educativa, o adaptar-me a una escola, tinc altres preocupacions a part de les artístiques ells només tenen la preocupació de la supervivència i això els fa més aguts. La gent que arriba a viure sense subvenció són gent de l'ofici, s'hi dediquen amb més intenció i amb més enginy, arriben més enllà.

Tàrrrega és una ciutat d'artistes?

És una ciutat on hi ha molts artistes, artistes residents i artistes transeünts, aquest potser seria un potencial a cultivar, aquest caràcter propi de la ciutat i del territori; com a ciutat industrial podem competir amb algunes ciutats, amb ciutats d'avantguarda urbanística potser també però Tàrrrega és singular per la seva escola d'art, per comptar amb una tradició d'artistes que ja fa anys que estem aquí... i per comptar amb events que s'haurien de repetir com Escultura al Carrer, i d'altres ja es repeteixen com la Fira d'Artistes i Artesans, la Fira del Teatre... l'Escultura al Carrer va tenir 5 o 6 edicions va ser una pauta important fins i tot per l'escultura a Catalunya, aquí van venir els millors escultors de les terres catalanes del moment, van estar aquí a Tàrrrega i van exposar, encara tenim peces seves.

Hi ha suficients espais per exposar...

Hi ha el Museu, la Sala Marsà, ara s'ha obert també una galeria d'art, Isis, no sé quina línia seguirà. De totes maneres ara mateix el tema exposició no és un dels fonamentals.

Però la gent que comença ha de donar-se a conèixer.

A veure aquests espais sempre falten però també falten teatres, auditoris... una galeria estaria bé, però el Museu també té una sala per exposicions; Tàrrrega a més, promou els artistes, per exemple amb el Centre d'Entitats, la decoració de la plaça de les Nacions, hi ha uns artistes que estan preparant una actuació a les escales de l'Ateneu... no hi ha espais però la gent de Tàrrrega té la possibilitat d'expressar-se al carrer. ●

Text: Antoni Palou
Fotografia: J. Solé

Festes de les Santes Espines i Mare de Déu de l'Alba de 2008

Crònica a temps real de les vivències d'un capità

La festa de les Santes Espines és un dels actes més emblemàtics dins el programa de la Festa Major de Tàrraga en honor a la patrona, la Mare de Déu de l'Alba. Les primeres dades documentals de la Festa Major estan relacionades amb una llegenda local segons la qual un pelegrí arribat de Terra Santa va portar al poble un tros de la corona d'espines que duia Jesucrist quan va ser clavat a la creu. La relíquia, coneguda popularment amb el nom de Santes Espines, va ser dipositada a l'Església Parroquial, on es venera almenys des de 1551. Cinquanta anys més tard, el 1604 el papa Climent VIII va autoritzar la fundació de la Confraria de les Santes Espines, l'entitat que treia la relíquia en processó per tal de demanar que ploués. A partir de 1684 la celebració rep el nom de Festa Major de les Santes Espines i té lloc el dia 13 de maig, així, aquest mateix dia, al vespre, i una vegada acabat l'ofici, se celebra el Ball de l'Eixida, que era iniciat per l'alcalde; actualment encara es balla i des de l'any passat s'ha incorporat al festeig una àguila de dos caps única a Catalunya. A partir de l'any 1778 Tàrraga declara patrona a la Mare de Déu de l'Alba i els actes passen a girar al voltant del 14 de maig. Tot i així, la festa de les Santes Espines es manté viva, per la gran rellevància que havia tingut durant segles, i que encara té avui en dia. Per aquest motiu, tot seguit us transcrivim les vivències d'un capità contemporani.

De ben segur que molts de vosaltres us heu preguntat que hi feien a la Plaça Major, per la Festa Major de maig, aquells matrimonis mudats, que el dia de la festa de les Santes Espines entraven amb els mossens a la parròquia en processó, potser pensàveu que eren gent de missa, com els que llegeixen les lectures els diumenges...; potser haureu sentit també els noms de "capitans", "pendonista", que potser, a primera vista semblen de caire folklòric o carrincló; si penseu això, esteu molt equivocats, cinc-cents anys d'història avalen aquesta tradició, des del s. XVI, a molts i molts matrimonis de Tàrraga els ha recaigut aquest honor, han estat protagonistes d'aquestes festes tan nostres que en poques línies intentaré concretar,

sota el meu parer i les meves impressions personals... Tot va començar un matí del mes d'abril, quan al meu despatx em visita Mn. Josep Camprubí; després d'una cordial conversa, convida a qui subscriu i a la meua esposa a formar part dels capitans i capitanes d'aquestes festes de maig de 2008; em sorprenqué la idea, i de seguida vam acceptar formar part d'aquesta tradició tan arrelada, bé, dic vam acceptar quan de fet, tenia que comentar-ho amb la Montse, la meua esposa, a la qual em semblava que també li agradaria intervenir... no em vaig equivocar.

Quedem convocats a les 10 de la nit, d'un 16 d'abril als baixos de la rectoria, allà ens coneixem els set matrimonis

protagonistes d'aquesta gesta; pensava que la reunió seria curta i aviat hauríem enllestit; ans al contrari, no podia ni imaginar tots els assumptes que cal preparar abans de la celebració que ens anava referint Mn Camprubí; en la primera reunió vam decidir qui seria el pendentista, quins serien els dos cordonaires, i quins serien els quatre capitans; també qui redactaria la salutació del programa religiós, quins llegirien les lectures de les dos festes, el disseny del programa, el sopar de la vesprada de les Santes Espines, els rams de flors i altres varis. Quedarem per una segona reunió, un altre dimecres d'abril, on concretarem la resta de preparatius: disseny definitiu del programa, repartiment dels programes (sabíeu que només els repartíem a les

18 fleques de Tàrraga...), contactes amb les guarderies de Tàrraga, associacions i altres entitats targarines per l'ofrena de flors als patrons; fins el dies 9 i 10 de maig no ens tornarem a reunir de nou. El dia 9 de maig, divendres, a les 9 de la nit, anem a l'Ajuntament i convidem al Sr. Alcalde a assistir a l'Eucaristia de les Santes Espines i a l'Ofici de la Mare de Déu de l'Alba, ens rep al seu despatx i agraeix l'honor rebut, repassant aquesta tradició, els anys que es celebra i el seu significat i transcendència, ens comenta que aquest any som tots molt joves i alguns, de molt bon veure, elogis que no li discutim ja que aquesta vegada, no es pot contrariar el parer de la primera autoritat de la ciutat.

El 9 de maig, dissabte, eren les 9 de la nit i sota una abundant pluja, esperem tots el final de missa de vespre. Assagem l'entrada a la Parròquia, la col·locació en la comitiva, les lectures, parlaments, tant del dia de les Santes Espines com el de la Mare de Déu de l'Alba. El dia 13 de maig, assistim al pregó de la Festa Major a la Sala de Plens de l'Ajuntament, que aquest any ofereix l'empresari Ramon Roca; en sortir, ens fem tots la fotografia oficial a les escales de l'Ajuntament. Després, anem cap a la rectoria on tot està preparat, els nens i escolans al davant de tot amb els estendards, darrere, els capitans de l'any passat, després les capitanes (que són les esposes dels capitans), el pendonista i els dos cordonaires -que van darrere el pendó de les Santes Espines subjectant els dos cordons que pengen del pendó, darrere els mossens (que no fan res...), després els mossens que "sota palio" porten la relíquia de les Santes Espines a les espatlles (d'aquí la diferència amb els mossens que no fan res...), flanquejades les Santes Espines per dos capitans al davant, i els altres dos al darrere, cada un d'ells amb un ciri encès, anomenat "atxa", al darrere l'alcalde, el pregoner, els regidors de l'Ajuntament i altres autoritats. Sortim en comitiva de la rectoria, passem per davant de l'Ajuntament, i donem un tomb davant Cal Esquí -moment en el que s'incorporen les autoritats- i tots junts, enfilem cap a les escales de la Parròquia, entrant solemnement per l'entrada principal (que aquell dia té obertes totes les portes) i pel passadís central fins arribar a l'altar, pujant al presbiteri, on el pendonista, els cordonaires i els capitans dipositen el pendó darrere la relíquia de les Santes Espines, flanquejada per les quatre atxes

enceses. Tornem als dos primers bancs de la dreta, on presidim juntament amb les autoritats, situades als dos primers bancs de l'esquerra la celebració. Aquell dia, duess capitanes i un capità, llegiren les dues lectures i les pregàries. Tot seguit, les capitanes, es situaren a les escales de l'altar, i després d'explicar qui eren, qui representaven, dipositaren els rams de flor dins el tabernacle que conté la relíquia, reproduïxo literalment les paraules pronunciades per les capitanes:

"Santes Espines, aquestes punxes que als targarins ens recorden que estem de festa i que Jesucrist ens ha salvat ja que amb elles va morir i ressuscitar. La joia més preuada de la nostra ciutat. Davant nostre ens hi trobem set persones i venim a presentar-vos dues coses: La primera, unes flors. En elles voldríem que hi veiéssiu representats a tots els targarins, del més gran al més petit, del més jove al més vell, a tots els qui resideixen fora de la nostra ciutat. En cada flor d'aquests rams voldríem que hi habités el nostre cor, amb els desigs que cadascun porta. A la vegada, i representant als ciutadans de Tàrraga, venim a renovar aquell vot que cada 13 de maig des de l'any 1551 els nostres avantpassats us feien i que nosaltres, seguint la tradició, volem continuar. Un prec: Jesús, a través d'aquestes espines que ens va donar la vida plena, beneïu, guardeu i protegiu la nostra ciutat de Tàrraga."

A continuació els targarins adoren les relíquies de les Santes Espines, i dos capitans es col·loquen a cada costat, aguantant les bosses on els fidels dipositen els donatius. En acabar l'eucaristia, sota els tocs de l'orgue, sortim de nou en processó, i al darrera el rector que duu el relicari de les Santes Espines, acompanyat dels concelebrants, sortim tots plegats a la Plaça Major, on presenciem el ball de l'Àliga Bicèfala, en finalitzar, el rector, torna les relíquies de les Santes Espines dins la parròquia. Després arriba el torn del ball de l'Eixida, ball de bastons i ball de gegants.

En acabar els balls, ens trobem tots de nou, i anem a sopar a un conegut restaurant de la ciutat, on comentem els esdeveniments i anècdotes: Mossèn Camprubí ens aprova l'actuació, respirem tranquils... L'endemà dimecres, quedem de nou tots convocats a l'Ofici Solemne de la Mare de Déu de l'Alba, a

2/4 de dotze, el rector ens convida a cafè a la Croissanteria, on també trobem el Sr. Alcalde, comentant de nou tots plegats la jornada. Anem cap a la rectoria, els mossens es preparen i s'engalanen; avui el protocol serà diferent, les capitanes porten l'estendard de la Mare de Déu de l'Alba, i en processó, els capitans de l'any anterior, capitans i capitanes, rector i mossens concelebrants tornem a entrar en processó a la Parròquia, arribem a l'altar i les capitanes hi dipositen l'estendard de la Mare de Déu de l'Alba. Dos capitanes i un capità, llegim les lectures i pregàries. Avui els capitans honorem a la patrona Mare de Déu de l'Alba amb unes paraules, que també torno a reproduir literalment:

"Santa Maria de l'Alba.

Als teus peus ens hi trobem els capitans que aquest any ens ha tocat representar la ciutat que s'honora de tenir-te com a patrona. Tàrraga, ciutat centenària que va creixent cada dia més i més sota la teva mirada i somriure maternals. Quina sort tenim els targarins cada cop que venim a tu implorant els teus favors rebuts, amb el teu somriure de pau i serenor. Venim, avui, a recordar aquell vot que els nostres avantpassats un dia et varen fer.

Ens sentim hereus de les nostres tradicions. Són elles les que configuren la realitat de la nostra ciutat. Accepta, doncs, el nostre prec, que les nostres pregàries es converteixin en flors, que les nostres tristeses es converteixin en alegries... que la nostra ciutat de Tàrraga sigui una ciutat oberta, amb pau entre els seus conciutadans; acollidora amb els qui ens visitin; oberta a totes les tendències. En definitiva mare, tu que ets la mare protectora que emparets els targarins, que sigui aquí i per molts anys la teva ciutat."

A continuació, els capitans passem per cada banc recollint els donatius dels feligresos i els dipositem a les escales de l'altar. En acabar l'ofici, sortim darrera el rector i concelebrants després de l'emoció de sentir l'himne de la nostra patrona, la Mare de Déu de l'Alba. Aquí finalitza la nostra intervenció, la diada de Corpus completem la nostra actuació a la missa i processó, i una altra generació de targarins haurem continuat la tradició centenària iniciada el 1551; un any més, cultura i tradició s'han donat la mà per perseverar en la nostra identitat i profunditzar en les nostres conviccions.

Del Castell del Remei a Ivars, resseguint la sèquia del canal d'Urgell (Urgell-Pla d'Urgell)

bar del poliesportiu ens refresquem un xic; ens donem a conèixer com sempre fem on anem, intentant deixar empremta dels llocs que visitem; travessem tot el poble pels seus carrers, i enfilem la sortida cap a Ivars; després d'uns 3 kms arribem a Ivars. Entrant per la zona de les escoles, passem davant l'Ermida de la Mare de Déu de l'Horta situada en un bell entorn, amb una escultura molt curiosa bastida en commemoració d'un 25è aniversari del Grup Sardanista Recull d'Ivars, i diem curiosa ja que té forma de dos pinces d'estendre roba unides entre si, com els/les balladors/es de tan noble ball. Arribem fins al final del carrer La Font on ens esperen a Cal Xelin per dinar amb tota mena de detalls; coincidim amb el cap de setmana de la Festa Major d'hivern. Després de dinar, anem a l'Estany i després ens afegim als actes de la Festa Major, concert i ball.

La descoberta proposada ha tingut lloc a cavall entre dues comarques, seguint la segona sèquia d'aquesta d'obra de capital importància per les nostres terres: el Canal d'Urgell, que tant va transformar l'entorn i l'economia de les nostres terres, i que ara en viurem una segona edició amb el Canal Segarra-Garrigues; un entorn agradable, fresc i engrescador per caminar-hi, deixant-nos portar pel seu recorregut i que ens ha captivat per la seva senzillesa. És un altre dels exemples de meravelles que tenim dels de casa i la majoria de nosaltres no en gaudim, al menys, d'aquesta ja no ho podem dir.

Un parèntesi s'obre enmig de dies de pluja, sembla que aquest mati se'ns atorgui una treva per poder sortir a fora; ens apleguem pocs, gairebé uns quinze al quiosc del Pati. En aquesta descoberta no ens movem de la pròpia comarca, més ben dit, ens movem pels límits de la comarca de l'Urgell i del Pla d'Urgell: resseguint la segona sèquia del Canal d'Urgell des del Castell del Remei fins a Ivars. Pugem als vehicles, enfilem la carretera de Balaguer i arribem al castell del Remei, on els deixem. Comencem la ruta seguint la sèquia, pel costat de l'esquerra; en aquest primer tram, no està canalitzada, i anem trobant diferents elements arquitectònics propis del canal: les casetes on es guarden les claus de pas, ponts de pedra que permeten travessar-lo, etc. Esmorzem en una cruïlla de camins, divisant Vallverd a l'esquerra i Penelles al fons; seguim el camí, i trobem el primer salt d'aigua, d'un total de set que anirem veient; són variats, uns són més grans, altres més alts, uns més artificials i els altres més naturals; aquest primer salva un desnivell inicial d'uns dos metres aproximats. Seguim pel camí de

terra, estem sols, només sentim el cant dels ocells que de sobte es trunca pel pas d'algun vehicle.

Arribem al segon salt, més petit i no tan espectacular; la sèquia a partir d'aquí ja està recoberta de ciment, que en alguns trams deixa veure encara les arrels dels antics arbres, ara arrancats que abans envoltaven el canal de banda a banda; encara es pot apreciar en les parets de la sèquia com pretenien nodrir-se de l'aigua intentant travessar el ciment de les parets, ara ja es història. Continuem el camí i trobem cinc salts més, cada un diferent. En aquest tram el canal ja es troba recobert amb peces de formigó. Arribem a un pont, des d'on es divisa tot l'Urgell, i és on fem la fotografia de record. Gairebé hem arribat a Ivars, és la una del migdia i, com que hem anat més ràpid que altres vegades, decidim allargar la caminada: anem seguint el canal fins a Barbens i tornem a Ivars per la carretera. Seguim la sèquia i curiosament en aquest tram, no gaire extens, es troba recoberta a banda i banda amb lloses de pedra natural, el contrast és impecable. Seguim el camí i arribem a Barbens, al

Vilanova de Meià, pujada al cim del Cogulló (La Noguera)

Text i fotografia:
Antoni Palou Català

L'última sortida de la temporada l'hem reservada a Vilanova de Meià i el seu entorn; aquest és un dels indrets que ens captiven i al que cada temporada procurem anar-hi una o fins i tot, dues vegades. Aquesta vegada, tot i ser més matiners -ho diem per ser a 2/4 de 9 l'hora que vam quedar citats per sortir del punt habitual de partida-, ens vam aplegar novament uns quaranta, i després de decidir qüestions transcendents (el menú del dinar...) ens vam dirigir cap a Vilanova de Meià; allí ens esperava en Ramon Bernaus, el nostre guia i expert, que ens va conduir als racons més amagats i inèdits de la ruta escollida: la pujada al cim del Cogulló; no penseu pas que es tracti d'una ascensió d'alta muntanya (el títol del relat pot confondre ja que l'ascensió al cim va ser de molt poca volada, vam deixar els vehicles a la Font Blanca i com a molt, vam pujar uns cent metres...). Per tant, vam decidim esmorzar a la vora de la font, i tot seguit iniciar el camí cap al cim del Cogulló; és un camí de terra que va serpentejant la muntanya, enfilant-se cap amunt. Vam fer una primera parada al barranc de les Àligues, des d'on es divisa tota la vall de Fabregada, érem a la Llobera i en Ramon ens explica, que tot el terreny està recobert de petxines i antics fòssils, que podem veure perfectament; testimonis muts que poden declarar amb contundència que fa 230 mil.lions d'anys, Meià era el fons d'un mar tropical amb coralls semblants als que avui es podrien trobar al fons del mar del Carib. Vam seguir el camí, i en una forta pujada, vam arribem al cim del Cogulló (1012 mts). la vista és extraordinària, es divisa tota la vall de Meià, antic territoris del Priorat de Meià; contemplem al fons tota la serrallada del Montsec que es divideix en tres parts: Estull (Congost de Montrebei), Ager i Meià, altrament dit Montsec de Rúbies també, però que en realitat ha de dir-se Montsec de Meià; es veuen restes de l'antiga vila vella de Meià, bastida on ara hi ha l'Ermita de Sant Cristòfol, coneguda com Ermita de Meià

i preromànica, datada abans del segle X; encara es veuen per damunt de l'antiga vila prats conreats, i ens explica el Ramon que, degut a l'altura, els seguen quinze dies després que els de la vall; per la seva situació, aquest cim va ser el precursor del vol lliure amb ala de parapent, ara desplaçat a Ager. Girem enrere i passant pel vèrtex geodèsic identificable per un petit pilar blanc amb una placa de ferro (en la que es llegeix que es tracta d'una senyal geodèsica i que "su destrucció está penada por la ley"...); seguim fins arribar al Dolmen del Cogulló, enterrament megalític format per dues lloses verticals, tancades per una d'horitzontal situada al damunt; enterraments col·lectius dels ibers que després foren cristianitzats, i això explica la creu llatina gravada a una de les lloses laterals. Refem el camí tornant a trepitjar les roques calcàries que formen un terreny amb modelats càrstics (pedres amb forats que es van engrandint pel pas de temps)..., i ens explica en Ramon que tot el Montsec, a la llarga, i d'aquí a molts anys, tindrà una fisonomia com les muntanyes de Montserrat. Els més atrevits, baixem fins a la Cova del Macià, situada exactament sota el senyal geodèsic, és una cova de grans dimensions que destaca per conservar encara unes antigues pintures rupestres; pugem de nou cap al cim i ens cauen algunes gotes d'aigua que no van a més; ens explica també el Ramon que al cim, s'hi van enclavar dues bateries antiaèries de la guerra civil, i algunes trinxeres, de les que encara es veuen algunes restes (curiosament trobem llaunes rovellades que ens diu que van ser consumides pels soldats, llaunes de procedència russa...), no oblidem que el Montsec va ser el front republicà, una part de la guerra. Baixant, també veiem, a la vessant sud de la muntanya, algunes altres restes de trinxeres. Arribem de nou a la Font Blanca i ens desplaçem cap a Vilanova de Meià, visitem el poble i entrem a l'Església Parroquial de Sant Salvador; en Ramon Bernaus ens explica amb tot luxe de detalls les seves característiques:

declarada monument històric-artístic de caràcter nacional el 1984, es tracta d'una nau de planta rectangular amb una portada romànica i volta de canó, un dels pocs exemplars romànics de transició gòtica de les terres lleidatanes; en el seu interior es conserven dues notables mares de Déu, la romànica de Meià del s. XII (de l'antiga ermita de dalt) i la del Roser, que es va salvar de la crema de la Guerra Civil precisament per ser d'alabastre; ambdues estan exposades en una vitrina blindada juntament amb l'única part que es conserva del magnífic retaule barroc de l'altar major que també va ser cremat.

Després d'acomiar-nos del Ramon Bernaus que ens va acompanyar durant la jornada i ens va ajudar a comprendre la realitat cultural del territori que trepitgem, tant ric en matisos naturals com històrics; vam anar a dinar al Casal Municipal.

I aquesta ha estat l'última descoberta d'aquest any, espero que el relat de les vuit sortides us hagi despertat el vostre interès per redescobrir el nostre entorn, i us emplaço per la temporada vinent, al setembre, on noves propostes i suggeriments ens esperen de nou; bon estiu.

la cui-na

La Secció de Gastronomia del Centre Cultural us proposa per aquest semestre una nova recepta del llibre de receptes, que a editat el Consell Comarcal de l'Urgell dins del concurs de receptes de cuina tradicional de l'Urgell en l'edició d'aquest any 2008, per tal de difondre la nostra cultura gastronòmica.

Les persones interessades a participar en les activitats que organitza la secció gastronòmica, cal que es posin en contacte amb l'Isabel Ormeño, al telèfon 973 311 320.

Caragols amb vi blanc

Recepta de Núria Comaposada Florensa (Bellpuig)

Ingredients per a 8 persones

- 2 kg de caragols bovers
- 3 l de vi blanc (de cooperativa)
- 1 kg de cebes, tallades a juliana
- 4 cullerades soperes de farina
- 1/2 kg de tomàquets madurs
- Un tros de bitxo picant
- Oli d'oliva
- Sal

Elaboració:

Renteu els caragols molt nets, poseu-los al foc amb aigua tèbia i sal. Bulliu-los deu minuts. Mentrestant, en una paella, fregiu la ceba junt amb el bitxo. Quan estigui quasi cuita, afegiu-hi el tomàquet i deixeu-ho coure tot junt (poseu sal a la ceba i al tomàquet). Escorreu els caragols i poseu-los en una cassola amb oli d'oliva, remenant uns 5 minuts. Amb una escorredora sobre els caragols, poseu el sofregit de ceba i tomàquet i aneu colant amb el vi blanc, remenant amb la cullera de fusta, fins que es cobreixin els caragols i només quedi la ceba a l'escorredora. Deixeu-ho coure al foc fins que s'evapori quasi tot el vi. En el moment de servir tireu-hi la farina, remenant, i ja es pot portar a la taula.

Preparació: 15'

Cocció: 45'

Dificultat:

L'Agenda'08

del Centre Cultural de Tàrraga

4 setembre

Visita a la Expo-Saragossa segons full a part. Places limitades, inscripcions a cistelleria Grau fins al 16 d'agost, els socis tenen preferència fins el dia 7 d'agost.

20 setembre

Acte cultural a l'Ateneu. Informació prou prou.

28 setembre

Sortides a l'entorn: Rajadell i rodalies.

9 octubre

Les tertúlies dels dijous: Situació econòmica i immobiliària, lloc al

restaurant Daus, a les 10 del vespre.

19 octubre

Sortides a l'entorn. Per concretar.

26 octubre

Excursió cultural anual a Barcelona, segons full a part. Inscripcions a cistelleria Grau, a partir del 20 d'agost, els socis tenen preferència fins al 26 d'agost.

16 novembre

Sortides a l'entorn. Per concretar.

22 novembre

Sopar Gala Premis

Culturàlia. al restaurant La Granja, 2/4 de 10 del vespre.

14 desembre

Sortides a l'entorn. Per concretar.

Recordau!

Els dimecres, a 2/4 d'onze del matí, programa a Ràdio Tàrraga.

El primer diumenge de mes:

al vestíbul de l'Ateneu, mercat de segells, monedes i pins.

El tercer dissabte de mes:

mercat de les antiguitats i les arts.

Llibres

www.llibres.cat

Ficció

TRETZE TRISTOS TRÀNGOLS

Albert Sánchez Piñol

Edicions La Campana
176 pàgines

L'internacional autor català de La pell freda, traduït a 37 llengües, ens sorprèn ara Tretze tristos tràngols, trenze contes que estimulen la nostra imaginació a través de personatges molt diferents. Tan sorprenents i diversos que, a més de la força narrativa de l'autor, només tenen en comú que són tretze, que són tristos i que els seus protagonistes passen tràngols.

Ficció

PLANETA BLAU

Jeanette Winterson
Traducció de Armand Carabén

Empúries
258 pàgines

En un futur no gaire llunyà, la Billie s'embarca en una missió especial cap al Planeta Blau, un lloc carregat de promeses que ha de servir d'alternativa als humans un cop la Terra quedi definitivament destruïda. En el curs d'aquest viatge la Billie s'enamorarà de la Spike, un estranya criatura nascuda de la ciència i l'art més avançats. Planeta blau és una història d'amor i un homenatge a la bellesa del món.

agenda SETEMBRE 08

setembre

Divendres Dia 5

Festa Major d'Altet: Escala en Hi-Fi amb els veïns del poble i discomòbil (A 2/4 de 10 de la nit)

Divendres Dia 5

Festa Major d'El Talladell: Sessió amb DJ's (A les 12 de la nit, a la carpa)

Dissabte Dia 6

Festa Major d'Altet: Caminada popular (A 2/4 de 10 del matí).

Partit de futbol mixt (A les 12 del migdia).

4t. Concurs de Dibuix Infantil i Juvenil Pintem Altet (A les 5 de la tarda). Espectacle Pantaloeone no pot dormir amb el grup Teatre Part (A 2/4 de 7 de la tarda, a la plaça de La Font de Sant Pere).

3r. Campionat de Futbol (A les 8 del vespre, al Local Social). Teatre infantil Un somni d'estiu (A 3 /4 d'11 de la nit).

Ball amb l'Orquestra Xarop de Nit (A les 12 de la nit)

Dissabte Dia 6

Festa Major d'El Talladell: Parc infantil (Matí i tarda, al camp de futbol).

Ball amb l'Orquestra Malambos (A les 8 del vespre, a la plaça Major) Sopar i projecció de fotografies del poble (a les 10 de la nit, a la carpa).

Ball amb l'Orquestra Malambos (A les 12 de la nit, a la plaça Major).

Sessió de Disco Mòbil (A

les 3 de la matinada, a la carpa)

Diumenge Dia 7

Festa Major d'Altet: Sardanes amb la Coblà Juvenil Lo Castell de Bellpuig i vermut popular (A la 1 del migdia, a la plaça de l'Església).

Campionat de Botifarra (A les 5 de la tarda, al Local Social).

Final del 3r. Campionat de Futbol (A 1 / 4 de 6 de la tarda, al Local Social).

Jocs infantils amb la companyia En Clau de Clown (A les 6 de la tarda). Ball amb l'Orquestra Camelot i cocs per a tothom (A les 9 de la nit)

Diumenge Dia 7

Festa Major d'El Talladell: Audició de sardanes amb la Coblà Onze de Setembre i vermut popular. (A 2/4 de 2 del migdia, a la plaça Major). Partit de futbol Solters contra Casats (a les 5 de la tarda, al camp de futbol).

Ball amb l'Orquestra Bugui-Bugui (A les 8 del vespre, a la plaça Major)

Dimecres Dia 10

La nit vint-i-cinc de TV3.

Festa dels 25 anys de Televisió de Catalunya. A partir de les 8 del vespre, a la plaça del Carme. Televisió de Catalunya celebrarà el dia 10 de setembre els seus 25 anys d'història amb un variat programa d'activitats que es realitzaran simultàniament en diferents poblacions, a la vegada que seran retransmeses en directe

per la cadena. La capital de l'Urgell ha estat una de les escollides coincidint amb la vigília de la 28a. edició de FiraTàrraga. L'epicentre de la festa serà la plaça del Carme, on entre altres propostes tindrà lloc una cercavila a càrrec de La Baldufa i els Xip Xap. Tothom és convidat a assistir-hi.

Dijous Dia 11
FiraTàrraga 2008
Territori creatiu de les arts escèniques. Consulteu el programa a www.firatarrega.com D'11 del matí a 2 de la matinada, en diferents espais. Les entrades per als espectacles de pagament es poden adquirir abans del 7 de setembre (aquest dia inclòs) amb un 20% de descompte a través del Tel-Entrada: Tel. 902 10 12 12 · www.telentrada.com A partir del dia 8 de setembre s'obriran les Taquilles Centrals de la Fira a la plaça del Carme de Tàrraga, on es podran adquirir les entrades fins a una hora abans de l'inici dels espectacles. Modalitats de descompte (no acumulables) per a Carnet Jove, TR3S C, pensionistes, minusvàlids i aturats. Consulta de programació i més informació al web www.firatarrega.com i al telèfon 973 500 039.

Dijous Dia 11

FiraTàrraga 2008
Acte oficial d'inauguració a càrrec d'autoritats i representants institucionals. A les 7 de la tarda, a l'Ajuntament (Plaça Major, 1)

Dijous Dia 11

FiraTàrraga 2008
Espectacle d'inauguració: Pop3 amb el grup Efimer (multidisciplinar). A les 9 del vespre, a l'espai Hort del Barceloní. Gratuït.

Divendres Dia 12

FiraTàrraga 2008

Dissabte Dia 13

FiraTàrraga 2008

Diumenge Dia 14

Aplec de Sant Eloi: Cafè Turc per a tothom (a les 8 del matí, a la plaça Major). Sortida en comitiva cap al Parc de Sant Eloi amb La Fal·lera Gegantera. (A 2/4 de 10 del matí, des de la plaça Major). Missa cantada per la Capella de Música (A les 10 del matí, a l'ermita de Sant Eloi). Esmorzar amb coca i préssec i ball de gegants amb La Fal·lera Gegantera i els Grallers L'Esgüell (A les 11 del matí, a l'esplanada dels dipòsits). Demostració d'agilitat i obediència

Dijous Dia 11

Diada Nacional de Catalunya. Ofrena Floral davant el monument commemoratiu de l'Onze de Setembre a càrrec de

de gossos amb el Club Agility Tàrraga. (A les 11 del matí, a l'esplanada dels dipòsits). XXIV Concurs Nacional de Colles Sardanistes, coordinat per l'Agrupació d'Amics de la Sardana de Tàrraga i amb l'actuació de la Coblà Tàrraga Jove. (A 2/4 de 12 del migdia, a l'esplanada dels dipòsits). Durant el matí també es presentaran les últimes obres de millora efectuades al Parc de Sant Eloi.

Diumenge Dia 14

FiraTàrraga 2008
Territori creatiu de les arts escèniques. Consulteu el programa a www.firatarrega.com

Dimecres Dia 17

Jornada informativa sobre les últimes intervencions al castell de Tàrraga: Visita guiada al castell amb Agustín Gamarra, tècnic restaurador. (A les 6 de la tarda, al Castell de Tàrraga). Conferència amb l'equip d'arqueòlegs del Museu Comarcal de l'Urgell. (A les 7 de la tarda, a la Biblioteca Central Comarcal · plaça de Sant Antoni)

Dissabte Dia 20

Activitats Dia Mundial de l'Alzheimer: Jornada de portes obertes a la seu de l'Associació Alzheimer Tàrraga i Comarca. Punt d'informació i mesa petitoria. Durant tot el dia, al carrer d'Alonso Martínez, 11.

Dissabte Dia 20
Mercat de les Antiguitats

i les Arts. Tota la tarda, al carrer del Carme

Diumenge Dia 21

Activitats Dia Mundial de l'Alzheimer: 7a. Marxa contra l'Alzheimer Tàrraga-Verdú-Tàrraga. Sortida a les 9 del matí, des de la plaça del Carme. En arribar de nou a la plaça del Carme, cap a les 11 del matí, hi haurà un esmorzar de germanor amenitzat pels timbalers batBAtuka de Tàrraga. Col·laboracions voluntàries.

Diumenge Dia 21

Activitats Dia Mundial de l'Alzheimer: Representació de la peça teatral Per no entendre el castellà de Josep Bordas, a càrrec del grup del Casal de Gent Gran de Tàrraga. A les 7 de la tarda, al Teatre Ateneu (plaça del Carme, 12). Seguidament actuació del grup d'animació La Repera.

Diumenge Dia 28

7a. Fira del Caçador "Ciutat de Tàrraga". Exposició i venda d'articles de caça, animals per repoblació, vehicles tot terreny i productes artesanals. Entre les activitats figuren desfilades canines, proves d'agilitat, concursos de cant d'ocells i exhibicions de tir. Com a novetat, tindrà lloc un campionat de bellesa canina i demostracions de forja artística. De les 8 del matí a les 3 de la tarda, al Càmping Municipal (Avda. Tarragona, s/n)

EXCURSIÓ a L'EXPO

Centre Cultural de Tàrraga

Sortida dia 4 de setembre, a les 6:30 h de la plaça de les Nacions sense Estat. Parada per esmorzar a compte del client. Visita durant tot el dia a l'exposició internacional "ZARAGOZA 2008: agua y el desarrollo sostenible", ubicada en un terreny de 25 hectàrees amb diferents pavellons temàtics i més de 100 països expositors. Tornada a Tàrraga després de l'espectacle de nit "ICEBERC".

Preu per persona:
 Entrada majors de 65 anys + dinar + guia = 62€ / Socis: 60€
 Entrada adults + dinar + guia = 69€ / Socis 67€
 (places limitades)

4

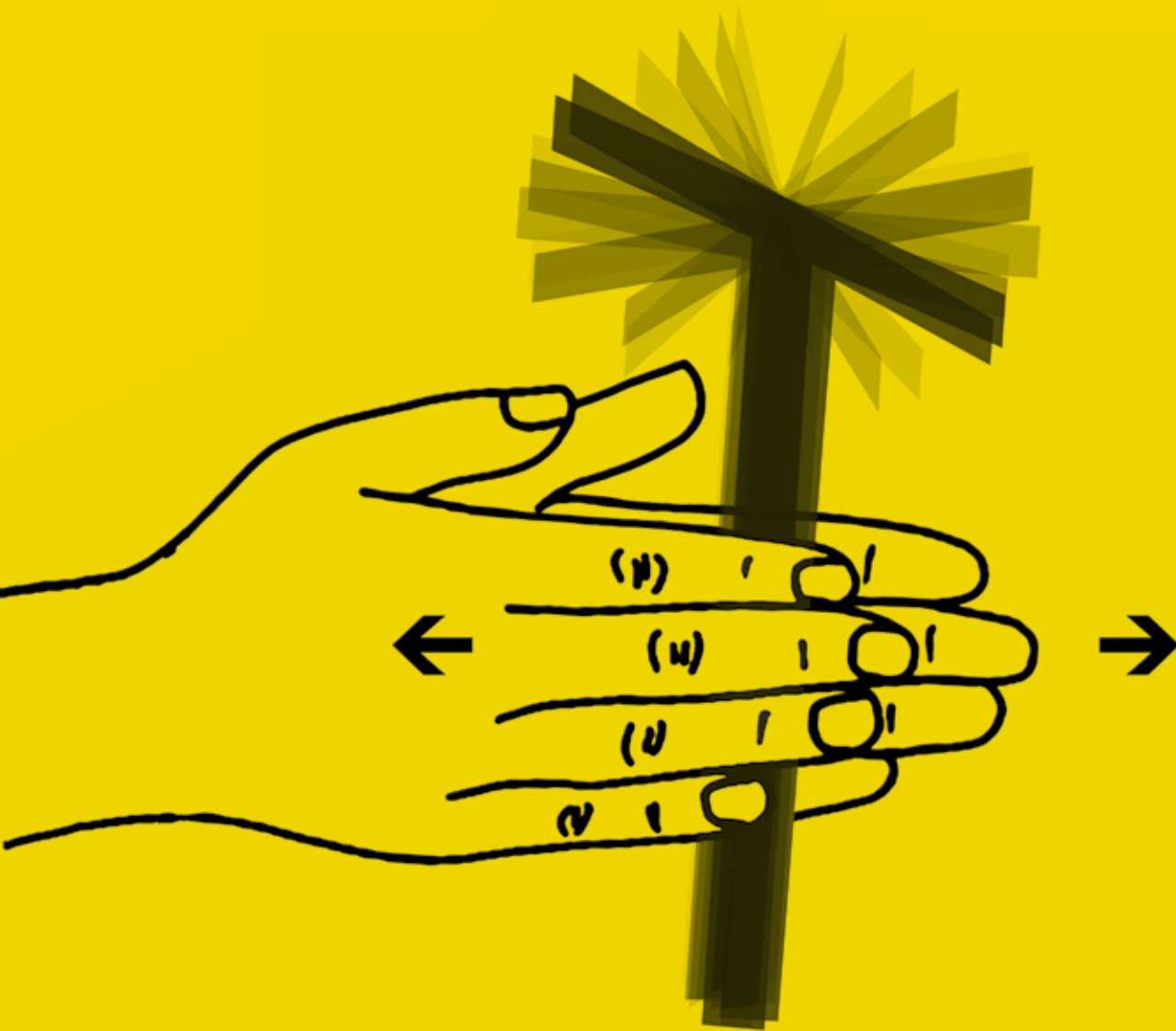
setembre

FIRATÀRREGA

TERRITORI CREATIU 11-14 SETEMBRE 2008

www.firatarrega.com

1. Públic

2. Tàrrega

3. Bullidor

4. Creativitat

